

№ 61

(548)

Jул 1-öd

лун 1939 во.

Став странајасса пролетаріјјас, ётувтчё!

Сыктывса UDARNIK

Леңөны

ВКП(б)

Сыктывса

Райком да РИК

Некущом ёшыкаастог нүöдны приусадебнöй мујас мerajtöm

Колхозјасын, кбні нүöдчis „Колхозјаслыс обществоенниöй мујас разбазарівајтöмыс віçан мeraјас јылыс“ ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК-лыс постановлењие обсуждајтöм, колхознïкјас встретициси поѓа ошкомён. Но уна сіктсöветувса торја колхозјасын тајо ыжыд да вывти тöдчана шудмјасыс ѡнöз ез-на обсуждајтчыны. Абу обсудитöм Візи, Чухлом, Палауз да мукöд сіктсöветувса торја колхозјасын. Тајо петкöдлö сіjö, мыј міjan торја сіктса да колхозјасса всекöдлысјас ассыс ез возглавитны тајо ыжыд політескёj важноста документ обсуждајтöмсö, ез сетни колана тöдчанлун тајо постановленіјеыслы. Ез гögörвоны, мыј тајо постановленіјеыс ем јон вороп колхозын труд фіcipлїна јонмöдмyn.

Колхознöј собрањиејас вылын ердöдома колхознïкјаслён пріусадебнöй мујасын ползутчомын вывти гырыс нарушенијејас. Уна колхознïкјас, кодјас колхозын ез ужавны җикöз лýбо ужалысны лока, ползутчылїсны пріусадебнöй мујасын. Уна колхознïкјас ассыс лýчинöй інтересјассо пунктины вылöжык, общеенниö—колхознöј інтересјасдорыс да бостлїсны doходсö пріусадебнöй мујас вылыс ыжыд-жыкös, колхозын ужалом дорыс. Ез еща вöвны i селхозустав массовоја нарушајтöмлён фактјас—усадба зернöвöjjасын кöзбм да с. в. коди емна i таво (Чухлом).

ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК-лон „Колхозјаслыс обществоенниöй мујас разбазарівајтöмыс віçан мeraјас јылыс“ шудмыс колхознöј землеползованије јуќын партијалыс політика вогö извращајтöмлы пунктö пом.

Колхознïкјаслён пріусадебнöй му размерјас долженöс соотвествујтны нормајаслы, кодјассöc установите ма селхозартельуставын.

Сыыс петомён, мыј ёткымын партіјнöй да советскöй організаціјас ѿправилнö котыртöны пріусадебнöй участокјас мerajtöm, ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК „колхознïкјаслыс пріусадебнöй участокјас, а сіз-жö өткаолысјаслыс да колхозса ѿ шленјаслыс мујас мerajtöm котыртöм јылыс“ јөзöдисны торја індöд.

Тајо індöд сертийс мerajtöm подлежитöны став пріусадебнöй участокјас, кодјас находитöны колхознïкјаслён лýчинöй ползованијеын, сетчö ѩöщ колхознöй полејас дорыс да стрöјбајас улыс мујас сујöмён. Мerajtöm подлежитöны сіз-жö став мујас өткаолысјаслён да колхозса ѿ шленјаслён.

СССР-са СНК да ВКП(б) ЦК установите ма мerajtчан ужас нүöдöм вылö срокјас, код серти му мerajtömсö колö заводитны јуль 1-öd луныс ѿ соронжык. Колхознïкјаслыс лішнöй пріусадебнöй мујас вундалом ВКП(б) ЦК-лон да СССР-са СНК-лон мај 27 лунса шудмкöд лöсаломын кутас нүöдчыны нојабр 15-öd луныс ѿ соронжык.

ВКП(б) РК бjurолён да рајисполкöм преziдiumlён јун 26-öd лунса ѿтувja заседанije вылын лоi вынсöдöма пріусадебнöй мујас мerajtöm нүöдöм вылö коміссија. 13 сіктсöвет бердса колхозјас коміссијаса предcedateльјасын лоi вынсöдöма рајком, рајисполкомса членјасос да агрономјасос. Членјасын вынсöдöма соответствуюшшöй сіктсöветса да колхозјасса предcedateльјасос. Коміссија ассыс ужсö нүöдны заvoditö јул 1-öd лунсан.

Сіктсöвет да партіјнöй організаціјас ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК-лыс постановленіје долженöс пöртни олдом точнöja da сроккежлö. Ще леңы некущом извращенијејас тајо ужас.

Возынмунысјасöс примитома партіјаö

Візин МТС-са партіјнöй організаціја борја лунјасöп партіјаса шленö кандидатын прімітіс тракторист-стахановец В. С. Малцев јортöс, коди јун 25-öd лун кежлö гөри 125 гектар (обязательствоыс сезон чöжбн 200 га) да курс вылö ветлытöг воöдчis комбајноры. Уборка кадб кутас ужавны комбајн вылын.

Партіјаса шленö кандидатын лоi прімітома i МТС-са старшöй агроном, Всесоюзноj Сельскохозяїственнöй Выставка вылö кандидат Тарасов јортöс.

даңилов.

Колхознïкјас ошкöны партијалыс да пра- вітельстволыс шуём

Чуклём сіктсöветувса 5 колхозын ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК шуём күза мунїсны собрањиејас. Колхознïкјас ыжыд радилюн встретициси „Колхозјаслыс обществоенниöй мујас разбазарівајтöмыс віçан мeraјас јылыс“ ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК-лыс постановленіјеёс, коди ем вына оружие колхознöй овмös вогö јонмöдöм вöсна тышын.

Колхознöј собрањиејас вылын выступајтысјас сорниыс тыдовтчis, мыј, Чухломса торја колхозјасын ем уна овмös, кодјаслён пріусадебнöй участокыс ыжыджык селхозуставын індöм размерјас серти, i торја колхознïкјас сіjöc іспользутöны зерновöй културајас улö. Сіz, „Jag-dor“ колхозса 8 овмös да „Роз“ колхозса 7 овмös пріусадебнöй участокјас вылас көзісни зерновöй културајас—id да аңкыш.

Тајо вигталö си јылыс, мыј торја колхознïкјас ассыс лýчинöй інтересјассö пунктины вылö жык да кадб вöштöны асланыс хоїаствоын ужалом вылö унжык

ВЛКСМ рајкомлён којмөд плеңум

Дүн 29-өд лунд в ос сіс ВЛКСМ рајкомлён којмөд плеңум, кода сіома ВКП(б) ЦК мајскөј Плеңум ітогасы. ВКП(б) ЦК мајскөј плеңум ітогас күза доклад в очіс ВКП(б) рајкомса секретар Вахнін йорт.

ВКП(б) ЦК мајскөј Плеңумлён шудомјас,—вістало Вахнін йорт,—імеітөны ыжыд політическөј төдчанлун социалізм стройтөмөн выл, нюшта ыжыдажык победајас шедәдәм вәсна тышын. Мілан руководашшој работнікјас побывис унаён тыдало вундісны Сталін йортлыс нейтчидія індідесін си јылыс, мың колхозніј стройтельствоын асвізув выл летчысом вайды жыд вред. Та вәсна уна колхозасын грубоја нарушайтыліс селхоз артелең он устав, коди ем вәрәдіні поэттім подув колхозніј стројлон.

Вахнін йорт вайдо зев уна колхозніј мујас разбазарівајтблыс прімерјас. Рајонын ем уна колхозніј овмөс, кода си пріусадебніј участокјас імеітөны унжык селхозартең уставын урчітом норма серті да сечтө көзден әрибөй културајас.

Уна колхозасын улын трудовој фісціліна. Емсіз жәз, кода анысіні лыфбаны колхознікјасы да ползұйтчоны колхознікјасы сетең став праваясди, а колхозын оз імейтны кі білі

трудодеңөн. Докладчик плеңум-лис бескөдө віманіје Којгортса „Пошиаг“ колхозса „колхознік“ Торопов Степан Міхаилович семя выл. Тајд семясын күім мортыс, куімнаныс трудоспособній жәз, кода 1938 воын колхозын ужалісны сомын 2,94 трудодең, а 1939 воо абу ужалдма үйті трудодең.

ВКП(б) ЦК мајскөј Плеңумлён шудомјасын бескөдома ташом автіколхозній да антигосударственній практикасыныд.

Вахнін йорт торжён сүтлө ВКП(б) ЦК мајскөј Плеңумлын обсуздітом мөд вопрос выл,— „1939 воын урожай ідраліг да сельскохозяйственній продуктас заготовітіг кежлө ләсөдічом жылыс“.

Тавоса түсов гёра-қоңа ужас кызыннас лоі нүдома успешніја. Рајонуvsа унжык колхозын әрнөвөй културајас көзом помалісны 7—8 лунөн. Қоңа-гёра ужас вылын уна честній колхознікјас лунса норма-жассы тирталісны 150—300 процент выл. Но түсов гёра-қоңа абу помалома ғоннас. Жона бөрө колім кормовөй да овошній културајас көзомбын. Верхнесысоліскөј колхозасын быд вооз тыры көрим, а кормовөй културајас көзомлыс планын ез выполніажты. Тајд нюшта отчыд петкөдлө, мың партийно-комсомольскөј воспита-

ніје колхознікјас побын пуктёма тырмытёма. Торя комсомольской организацијас, кың Пожолса „Зара“ колхоз бердын, производственній вопросасын оз занімајтыны.

Урожай ідраломлён успехын завісіті си кежлө образцовы ләсөдічом сајсан. Колём воста практика петкөдліс, мың уборочній ужас кежлө тырмытёма ләсөдічом вәсна турун ідралом, а сіз-жо һаң ідралом жона үжаліс. Тырвыж машиналас іспользуттөм вәсна торя колхозасын ыжыд площағ участокын турун ендіс пуктытөг.

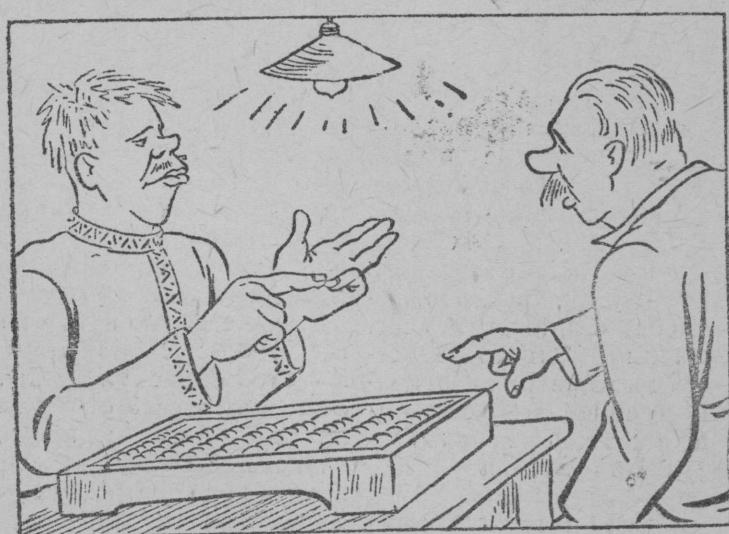
Воис турун ідралан кад. Талун асқы коло петны ышкыны. Но та кежлө абу дасоғ. Рајонын імеітчыс ышкын машиналыдыс ремонтірујтёма сомын-на жынсі. Уна колхозасын абу тырмымбын косајас, куранјас да с. в.

Омда мунё (а пошті-на оз мун) һаң ідраліг кежлө ләсөдічом. Уборочній машиналас оз ремонтірујтны өнөр, әрнөсушілкајас оз вәчны.

Уна колхозас нафектчыны комбајн выл,—вістало Вахнін йорт,—а сіж мілан оз-на вермы обеспечитны став колхозс. Комбајн вермам ідралын сомын 15 процентс став көзде площағыс. Сіз-кө коло пуктыны ыжыд віманіје машиналас да әрлајас дастомө.

Вахнін йорт доклад помын чуксало став комсомольецжасын успешніја портны олөм ВКП(б) XVIII-өд сјездліс да ВКП(б) ЦК мајскөј Плеңумлыс шудомјассы, колхознікјас побын паскыд массово-разяснітельній уж котыртмөн. Ленінско-Сталінскөј комсомол, кың партіялён верній отсасыс, тајд гырыс могжассы олөм пірттөмын проявітас активній участіже, лоас, кырғыз, социалістіческөј уж котыртмымын вәрмөстчысін. Комсомоллён мог нүдній чорыд тыш став пәлдес вражескөј элементјаскөд, ердөдін да гримітны пәмөж наїс, кода гусбы лібі жавын падмөдін Плеңумлыс шудомјас олөм пірттөм.

Доклад күза выступајтіс 7 март, кода си ошкісны ВКП(б) ЦК Плеңумлыс шудомјассы да інталісны практике жересінде тајд шудомјассы олөм пірттөм күза.

—Мыңла те чүңжас вылад арталан? Өд щоткі вылын удобножык.

—Щоткі вылын мәлімдесінде овмөсис доходјас, а трудодеңе жасын менам чүңжасын тырмөн.

МЫІР РЕШІТІС СССР-СА ВЕРХОВНӨЙ СӨВЕТЛӨН КОЖМОД ГЕГГІЯ

Союзној республікајасын автомобілнөй транспорт кузә Республіканскөј наркоматјас образујтөм јылыс (ПОМ).

„Автомобілнөй промышленностлөн союзној республікајаса народнөй комиссарјас,—вістайліс Булганін юрт сессія вывса аслас докладын,—долженёс лоасны государственнөја котырты грузовө да пассажирскөј автомобілнөй транспортон нескöдлом да сіjөс правілнөја ісползујтөм. Автомобілнөй транспортлөн союзној республікајаса народнөй комиссариатјас долженёс лоасны правілнөда да організованинөја нүöдны таjо богатствосö експлоатірујтан делё, кодјасос сөтісны міжанлы стаlінскөј пjатілеткајас. Наjо долженёс бирöдны безхозајственность, простојјас, тыртöг ветлөм, котырты тыш маtеріалjas перерасходујтөмкөd, бензин унжык сотомкөd да тышкасны автомобілнөй транспорт експлоатационнөй уж дырjі деңежнөй средствојас экономнөја расходујтөм вöсна“.

Сы вöсна медым буржыка ісползујтны автомобілнөй транспорт, колё упорадочитны машінајас ремонтирујтөм, бура котырты запаснөј частјас вöчом, содтыны гаражаслыс да безгражнөй стојанкајаслыс лыд, паскөдны автомашінајас да бензинөj колонкајас обслужівајтөм кузә станцијајаслыс се.

Основнөй ремонт автомашінајаслөн колё лоны профілактическөј, текущицкөј да среднєй. Та вылö быт колё стройтны нөйжкід авторемонтнөй предпріјајејас да автомобілјасос обслужівајтөм кузә станцијајас. Колё паскөдны нөйжкід вулканизационнөй мастерскөјјас авторезіна ремонтірујтөм могыс. Таjо чінтас автомашінајаслыс простојјас резіна асқадö вајтөм дырjі.

Міжан не єща машіна-нін находітчо торја гражданајас індивідуалнөй ползоваміјеын. Быт колё і налы отсавны машінајас културнөја експлоатірујтөмнін да віçомын.

Автотранспорт обслужівајтөм кузә предпріјајејаслыс паскыд сеt котыртөм—обязанность не сомыи автомобілнөй транспорт

кузә выл наркоматјаслөн, но і местнөй ісполкомјаслөн, сөветјаслөн.

Автомобілнөй парклөн öджо кыптом коjмод пjатілеткаын потребујтас содтөd 2 мілліон гöгр шоферөс. Оніja кадö автомобілнөй делё кузә водітельјаслыс, технікаjаслыс, інженерјаслыс кадр гötöвітöмнін существујтіс разнобој, кустаршицина. Шоферјаслөн школајас да курсјас вöлі распылајтöма унальыда організаціјајасын. Автомобілнөй транспортлөн наркоматјас кадрјас гötöвітöм долженёс бостны асланыс кiö да воспітаятны автомобілнөй делёлыс вылын техніческөј култура новлодлысјасос.

Автомобілнөй транспортлөн наркоматјас долженёс бидног отсавны дорожнөй управленије ужын дорожнөй строїтельство паскөдом да туjjas бурмөдом кузә.

Автомобілнөй транспорт імітö ыжыд оборононнөй тöдчанлуя. Міжан страна вылö нападеніје случајын автомобіл, транспортлөн мукөd віdjаскөd öтув, кутас выполнытны серjознөj бояевөj могјас. Сы вöсна автотранспорт колё лоны пыр мобілізационнөй даслунын. Страналөн автомобілнөй парк лубој кадö колё лоны дас преодолевајтны расстојањијејас да ѡонжыка женыd кадö новлодлыны назначеније кузә јөзөс да грузјас.

ПРИМЕРНОЙ СЧОТОВОД

Павел Александрович колхозса шщотөводөн ужалö сомынна кык во. 1937-38 војасо Бессонов юрт шщотөводство нүöдіc двојнөй система. А таво вужіс прости० система вылö. Прости० система шщотөводство вужём борын сijö лöсöдіc „Колхозса шлеңјасос да налыс семјајассо учітывајтан кніга“. Таjо кнігаас jyaggö: а) күшом сумма вылö отутвтöма ембүр; б) зачіслитöма јуклытöм фонdö; в) зачіслитöма паевöj фонdö; г) вступітельнөй взнослөн ыжта, кiді учітывајтö быд колхознөj семјалөн колхозо пырдомсан.

Учот да отчетност борб колём Бессонов юртлыс һекор он аzzыv. Первіннөj документјас төlyс заводітчомсаň чукбртö öті папка да, вочасын лöсöдö кнігајас вылö разöдны. Төlyс помасом борын пыр-жöстав документјас разноситö кнігајас вылö. Быд вога документјас торjöдлөма шкафö, корсігөн аzzан регыд. 102 овмёллыс шщотөводство нүöдö отнас, отсасысјастöг.

—Прости० система шщотөводство нүöдны кокніжык, вістало Бессонов юрт,—сомыи реғиджык верман торксыны, а та вöсна ме документјас кніга-пир нүöддом борын пыр-жö прöверајта мöд пöв.

Бессонов юрт, кыз правлењејеса шлең, прёскадö (а бура ужалігөн прости० кад унжык) вöчö колхоз пыщкөсса мукөd ужјас, актівнөја участвујтö общештвеније олдмын.

Колхозса шщотөводлди уж зев почтоннөй. Колхоз образцовдји учот пуктытöг существујтны оз вермы. Міжан рајона колхозса шщотөводјаслы примерсö колё бостны Бессонов юртлыс. рајінспектор УНХУ Н. Попов.

Нью-Йоркын СССР-лөн Международнөй выставка вывса павілјонын.

СНІМОК ВЫЛЫИ: Абхазской АССР-са курортной управлени-
желди санаторија Сухуми карын.

Тані вескёдлысјасыс лантёдчомаёс

ВКП(б) 18-од партіїнöй сјезд вылыи којмөд пјати летнөј план вынсöдирбн торја ыжыд вñиманије вölі юстома вörпромышленност вылö, сїјос вогын мунис промышленностјас падо петкёдом вылö. Тајö решеније-јас гёгбрыс вörпромышленноста вескёдлысјас долженёс волны котырты рабочојјасбс успешноја кварталнöй да быдлунса план выполнитом вылö.

Но Кібра лесопунктса да леспромхозса вескёдлысјас ез кужны котырты ворын пыр ужалыс кадрös да колхознікјасօс партіїја 18-од сјезд решеније гёгбрыс, ез перестроїты ассыныс ужсö сїї, күзї требујтö тајö решеније-јасыс, ужсö нүöдöны век важ моз—случајыс-случајб, вогын сула-лыс могјас азгытöг.

Кібра лесопункт II кварталлыс ворлеzan план јун 27-од лун кежлö пöрбдчом кузә выполнитic 17 прöчент, а кыскавны ез-на-и заводытлы—кыскасом кузә кварталнöй план лоi опöдома.

А условиејас си вылö, медым выполниты кварталнöй план, воли.

1938-од вога нојабр 15-од лунса ВКП(б) ЦК да СССР-са СНК-лон воружјасыс премиальнöй оплата установитöм јылыс постановлењијес ем бti медса бур условие воруж 6дöдöмын.

Кібра лесопункттöн кварталнöй план выполнитöмлön помкаыс сыйын, мыj сені начальнікы Торопов оліс вывт спокојнöja, ез думыштлы вогын сула-лыс могјас јылыс. Кібра лесопунктлöн гожбымын кыскасом вылö ем сöмын 15 вуж доf, а колö неещажык 100-ыс.

Сиктсöвет да партіїнöй организацїя 2-3 лунја сроки колхозјасыс шүсні петкёдны 60 воб да 120 морт, а кыскасыс нинбомын.

Тајö ставыс петкёдло леспромхозса да лесопункттassа торја вескёдлысјасон производство-восыс торјöдчом, быдлунја конкретнöй деловбöж вескёдлом абу-тöм.

Миш-Он.

Кутам тышкасны первенство бостом вöсна

Мілан брігада тракторон гđрём кузә МТС паста бостіс медвоцца места. Јун 10-од лунсан јун 20-од лундö сетic 15 прöчент сезоннöй план динö, а общöj выполненије—39 прöчент, мыjыс бостім брігаднöй ветлöдлана гöрд знамja. Јун 26-од лун кежлö сезоннöй план тыртим 54,5 прöчент вылö. Торја трак-

тористјас гөріснү-жин 100-248 гектарон.

Мi трактористјас сетам кыв тајö успехсö закрепитны тракторнöй ужјас помастöг, медым босты первенство МТС паста, быд трактор вылö 320 гектар гөрбмөн.

Трактористјас: Истомин, Морозов, Ушаков, Раевский.

Гетны 200 морт

ВКП(б) Рајком да рајсполком кылдчан ужјас нүöдöмын сбкыд положеније арталомён шуисны Вотчаса запанö петкёдны содтöд јоз вын 200 мортс. Вотча сиктсöветувса колхозјасыс колö петкёдны 70 морт, Кун-быс—20 морт, Појолыс—50 морт да Визини 6—75 морт. Содтöд јоз вын колхозјасыс петкёдомын колхозјаслы да сиктсöветјаслы отсöг сетом могыс рајоныс мöдöдöма јозс.

2—3 лунса сроки Вотчаса запаныс колö лезны 44 сурс кубометр вör. А медым тајö задачанас справитчыны аскадö, колхозјас да сиктсöветјас долженёс сетны тырмымён јоз вын. Успешнојакö лоi нүöдöма рајонын сплавнöй ужјас, сїз-жö успешноја лоi нүöдöма i уборочнöй ужјас.

данцигын напражон-нöй положеније

Күзї юбортöны лондонсан, данцигкöй сенат намерен данцигбс Германнїја динö отлаöдом кузä објавитны официалнöja, код бöрын, кар лоi пыр-жö оккупirујтöма германской војскајасон. Англиjsкой журналистјас мæненje сертى, ташом вогоколыс заставитic ескö Полшаöс соглаšчыны лоiом фактискöd, либö заводити-ны војна Германнїја паныд, коди ескö германской расчотјас сертى сетic повод англиjsкой правительстволы зајавитны, мыj Полша ез подвергнитчи агрессијаö да си пади дорјомö оз подлежит.

Онi данцигын положенијес вывт напражоннöй. Јун 27-од лунö Асывыв Пруссияыс татчö војс 4 сурс германской салдат да офицер. Полiшијалы да штурмовикjas отрадјаслы, кодјас находитчыны данцигын раздайтöма оружие. Данцигскöй радиостанција бостома штурмовикjas отрадöн.

(ТАСС)

Ответственный редактор ос-
вежыс А. Шадрин.

О Б Й А В Л Е Н І Ј Е
Вiñинса інвалиднöй артел „Труд“-
лы колони караулшцкјас.
Квартира гötöвöj.
Правленїе.

Вiñин участокса нарсыдö колö судисполнител. Пырны желај-
тысјаслы позб справитчыны ужа-
лан часјасб. Нарсыда.

Тираж 1205.